

Jurisprudentie handhavingscommissie parachutespringen

Inleiding	2
Inhoudelijke jurisprudentie	3
Vermoeidheid en stress	3
Belang lichte sancties	3
Voorvallen in onderling verband	4
Sociale druk	4
Niet zomaar sanctioneren	5
Nonchalante houding	5
Verantwoordelijkheid papiercontrole door CI	5
Belang registratie bevoegdheden	6
Bescherming van melders	6
Overtreding als aankaarten misstand	6
Gebrek aan communicatie, veiligheidsbewustzijn en samenwerking	7
Aanspreekcultuur	7
Omgaan met teleurstellingen	7
Kennis van regelgeving	8
Ervaring brengt verantwoordelijkheid	8
Procedurele jurisprudentie	9
Regelgeving en handhaving	9
Sanctietermijn	9
Sanctiemaat	10
Springverbod na opschorting	10
Alleen formele schorsing	10
Afweging kosten-baten	11
Directe toegang sanctiecommissie	11

Inleiding

De afdeling parachutespringen van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart heeft een eigen handhavingscommissie (HC). Een handhavingsmaatregel wordt opgelegd als een sportparachutist een regel overtreedt of bijzonder gebrekkig handelt en verder alleen als een goed gesprek of extra coaching niet genoeg is. Meer algemene informatie over maatregelen bij parachutespringen is te lezen op parachute.nl/handhaving.

Om de handelswijze van de HC enigszins inzichtelijk te maken, is dit overzicht van belangrijke citaten opgesteld. Hier kan iedereen iets van leren. Specifiek aan instructeurs kan dit document een handvat bieden, omdat zij incidenteel een maatregel zullen opleggen. Daarbij moet wel opgemerkt worden, dat iedere situatie uniek is. In een specifieke situatie zal een instructeur of de HC moeten bepalen (en onderbouwen) of een hieronderstaand citaat van toepassing is.

De termen voor bepaalde maatregelen zijn in de loop der jaren veranderd. Vanaf 1990 gelden de volgende sancties: waarschuwing, berisping, springverbod, schorsing en intrekking. Vanaf 2020 heet een voorlopige sanctie (hangende het onderzoek) een opschorting en de definitieve maatregel een schorsing (voor bepaalde tijd). Vanaf 2026 wordt niet meer over sancties gesproken, maar over maatregelen: aanwijzing, korte onderbreking en lange onderbreking.

Het veranderen van deze termen doet niet af aan de inhoudelijke lessen van bepaalde uitspraken. Daarom is de jurisprudentie van de sanctiecommissie ook opgenomen in dit document.

Inhoudelijke jurisprudentie

Vermoeidheid en stress

“Iedere springer zal kunnen bevestigen, dat een zekere (wisselende) mate van spanning bij het springen hoort. Uiteindelijk maakt deze spanning misschien ook wel onderdeel uit van de spreekwoordelijke “kick” die zij ervaren bij en na een sprong. Een gezonde dosis spanning houdt de springer scherp, verhoogt het bewustzijn en kan zorgen voor snelle en adequate reflexen. Daar waar de spanning echter te hoog oploopt, kunnen de genoemde positieve aspecten razendsnel omslaan in negatieve reflexen, bewustzijnsvernauwing en verkeerde reacties.”

Casus “Angst voor C&P” 04-05-2002

“[De gesanctioneerde] voert als redenen vermoeidheid, warmte en externe stress aan. Naar het oordeel van de sanctiecommissie zou dat voor een tandemmaster, die immers verantwoordelijk is voor de veiligheid van zijn passagier, redenen moeten zijn om te besluiten NIET te springen.”

Casus “Tandemsprong Sky-Fun” 18-09-2002

“Iedereen die door persoonlijke omstandigheden stress ervaart, moet zich afvragen of hij/zij de mate van oplettendheid kan opbrengen om verantwoordelijkheid te dragen voor de veiligheid van anderen. Het laten verlopen van bevoegdheden om daarna opnieuw examen te doen, is dan zeker geen schande.”

Casus “Verlenging instructeursbevoegdheid” 29-03-2021

Belang lichte sancties

“De sanctiecommissie moet in deze zaak, net als in eerdere zaken, constateren, dat het instructiekader (...) onvoldoende gebruik heeft gemaakt van de lichtere sancties die het BVR biedt en die, mits aangetekend en gemotiveerd in het logboek van betrokkene, een scherper beeld kunnen geven van hetgeen er in de loop van de springcarrière van betrokkene is voorgevallen en hoe daarmee is omgegaan. (...) Een formeel gegeven waarschuwing die ook in het logboek was opgetekend, had bijvoorbeeld meer houvast kunnen bieden. Ook informele aantekeningen die een zelfde strekking zouden kunnen hebben, ontbreken geheel.”

Casus “Angst voor C&P” 04-05-2002

Voorvallen in onderling verband

“Een sprong waarbij de opdracht een C&P is, en die uitmondt in een vrije val van 10 seconden is op zich nog geen voorval zoals bedoeld in artikel 605 van het BVR [hoofdstuk sancties]. Als echter blijkt, dat betrokkene tijdens de sprong onvoldoende besef heeft van het verloop van tijd en hoogte, iets dergelijks zich herhaalde malen voordoet, betrokkene bovendien steeds blijkt geeft van een abnormaal spanningsniveau rond een sprong, dan kunnen deze individuele voorvallen in onderling verband wel degelijk het “tekort aan kennis en/of bedrevenheid waardoor zwaar lichamelijk letsel en / of zware materiële schade (...) had kunnen optreden” opleveren.”

Casus “Angst voor C&P” 04-05-2002

“Een sanctie kan worden opgelegd voor een geheel van meerdere incidenten in hun samenhang gezien. Dat vergt echter wel een zeer goede verslaglegging met onderbouwing.”

Casus “Bewuste buitenlanding” 17-05-2024

Sociale druk

“Waar de [gesanctioneerde] aanspreekbaar was op de hele organisatie van de sprongen en de diverse beslissingen om door te gaan, zijn en blijven de tandemmasters direct verantwoordelijk voor hun eigen, individuele beslissing om wel of niet mee te gaan met het vliegtuig en om wel of niet te springen. Vanuit deze verantwoordelijkheid hadden zij op elk moment de keuze kunnen maken om niet te gaan. Dat er een sociale druk zal bestaan om toch te gaan, doet daar naar het oordeel van de sanctiecommissie niet aan af.”

Casus “Waterlanding Vlieland” 07-03-2003

“Iedere springer heeft echter feitelijk hetzelfde besluit genomen in hetzelfde groepsproces, al dan niet meer bewust.

(...)

Klaarblijkelijk is er een zekere druk om leuke sprongen voor anderen te organiseren.

(...)

Jezelf even buiten de groep plaatsen is de beste methode om een eigen oordeel te vormen, los van groepsprocessen.”

Casus “Ballonsprong” 08-05-2022

Niet zomaar sanctioneren

“Er is naar het oordeel van de commissie onvoldoende aanleiding om de schorsing om te zetten in een definitieve sanctie. Niettemin is de SaC van mening dat u in uw springcarrière tot nu toe een gebrekkige bedrevenheid hebt getoond in het parachutespringen. De commissie leidt dit af uit het feit dat u bij uw eerste sprong geen reserveprocedure heeft uitgevoerd, terwijl dit volgens de in de opleiding aangeleerde criteria wel had moeten. Voorts is meermalen gebleken dat u het vliegen van een circuit aan de parachute onvoldoende beheerst. Hoewel niet uitgesloten is dat aanvullende scholing in uw geval tot betere resultaten kan leiden, kan de SaC zich het dringende advies van [de] sanctieoplegger (...) om met parachutespringen te stoppen goed voorstellen.”

Casus “Wel fouten, geen progressie” 14-12-2010 (en andere sancties 23-09-2008, 04-07-2013)

“[Betrokkene] heeft zelfinzicht getoond en als gevolg daarvan besloten om niet langer de functie JM-SL uit te oefenen. Verder blijkt bij controle, dat [betrokkene inderdaad het KNVvL-lidmaatschap] heeft opgezegd. De sanctiecommissie legt geen sanctie op. Ten eerste dient dat geen functie. Ten tweede is dat in lijn met artikel 910 van het BVR.”

Casus “Aanhaken static line” 21-12-2022

Nonchalante houding

“Door aan te geven dat u al genoeg in het leven hebt meegemaakt waardoor u van dit voorval niet echt onder de indruk was, realiseert u zich onvoldoende dat parachutespringen ernstige gevolgen kan hebben. Gezien uw reactie gaat u hier erg nonchalant mee om. Voor gedrag van deze aard is geen ruimte binnen onze sport en het wordt op geen enkele wijze toegelaten. Niet alleen uw handelen maar ook uw houding is uit te leggen als een gebrek aan bedrevenheid, zoals is opgenomen in de sanctiebepalingen in het Basis Veiligheidsreglement.”

Casus “Genoeg meegemaakt” 15-10-2010

Verantwoordelijkheid papiercontrole door CI

“Naar de mening van de Sanctiecommissie had de overtreding voorkomen kunnen worden als je je als chef-instructeur zelf met de papiercontrole had bemoeid.”

Casus “Verlenging bevoegdheid JM-AO” 23-03-2020

Belang registratie bevoegdheden

“Natuurlijk is registratie geen doel op zich. Veiligheid (en aansprakelijkheid) heeft met veel meer te maken dan het systeem van brevetten en bevoegdheden. Wel wordt hiermee geprobeerd een zeker minimumniveau van veiligheid te behalen. Omdat het gaat om een minimumniveau, moet het tot in de puntjes zijn geregeld en dus geen enkele aanleiding tot twijfel geven.”

Casus “Verlenging instructeursbevoegdheid” 29-03-2021

Bescherming van melders

“Hoewel het melden van een overtreding [of een sanctie] geen volledige immuniteit kan verschaffen voor betrokkenheid daarbij, geeft het melden wel enige bescherming. Zonder die bescherming wordt er een te hoge drempel opgeworpen voor het melden. Dat kan de veiligheidscultuur verminderen. Daar is ook het achterliggende doel van het sanctiebeleid niet geholpen. Als een melder zelf verantwoordelijkheid heeft, moet per geval worden beoordeeld of een sanctie passend is. Hier zijn individuele omstandigheden van belang. Hierbij kan worden gedacht aan de mate van betrokkenheid/verantwoordelijkheid. Ook kan worden gedacht aan de maatregelen, die door de melder zijn genomen om herhaling te voorkomen. Dat laatste is natuurlijk op iedere betrokkene van belang, maar specifiek meer op melders. Melders [zijn vrijwel altijd] instructeurs of houders van andere bevoegdheden. Zij hebben dus bij uitstek gelegenheid om structurele verbeteringen aan te brengen in de springorganisatie.”

Casus “Verlenging instructeursbevoegdheid” 29-03-2021

Overtreding als aanklaarten misstand

“Overtreding van het BVR is geen juiste oplossing voor het oneens zijn met het BVR. Er zijn voldoende rechtmatige alternatieven denkbaar. Niet in de laatste plaats kan contact gezocht worden met de Materiaalcommissie, het Afdelingsbestuur en/of de ledenraad.”

Casus “Repack” 17-08-2021

Gebrek aan communicatie, veiligheidsbewustzijn en samenwerking

“Ten overvloede kan worden vermeld, dat competenties als communicatie, veiligheidsbewustzijn en samenwerking ook allemaal tot de “bedrevenheid in het parachutespringen” behoren.”

Casus “Ballonsprong” 08-05-2022

“WhatsApp en vergelijkbare apps zijn natuurlijk handige en snelle communicatiemiddelen. Ook is het een voordeel, dat gesprekken bewaard blijven. (...) Waar het gaat om zaken, die de veiligheid betreffen of die enigszins complex zijn, moet een e-mail of gesprek via WhatsApp over het algemeen gepaard gaan met een mondeling telefoongesprek om details toe te kunnen lichten en vooral om miscommunicatie zoveel mogelijk te voorkomen. In ieder geval zal dergelijke miscommunicatie door de sanctiecommissie niet als verzachtende omstandigheid worden meegenomen in een toekomstige beoordeling van een zaak. Het tegendeel zal eerder het geval zijn, omdat het in sommige gevallen onzorgvuldig genoemd kan worden.”

Casus “Verwisselde freebag” 07-06-2023

Aanspreekcultuur

“Natuurlijk moeten feedback en correcties met enige tact gegeven worden om geaccepteerd te worden. Dat is zeker een competentie, die niet iedereen zonder opleiding en ervaring daarin zomaar volledig beheerst. Dat kan echter nooit leiden tot een cultuur waar mensen elkaar niet durven aanspreken. Een vraag stellen is bovendien altijd mogelijk.”

Casus “Ballonsprong” 08-05-2022

Omgaan met teleurstellingen

Ten tweede weet iedere springer met 25 sprongen of meer, dat het parachutespringen ook met teleurstellingen en wachten gepaard gaat.

Casus “Ballonsprong” 08-05-2022

Kennis van regelgeving

“Ten derde merken wij ten overvloede op, dat iedereen met een A-brevet het BVR zou moeten kennen. Dat geldt zeker met betrekking tot de eigen bevoegdheden van het brevet. Overigens zou iemand zonder A-brevet natuurlijk ook bij een (hulp)instructeur te rade moeten gaan, wanneer diegene iets nieuws gaat doen. (...) Ook een taalbarrière is geen overtuigende reden om de regelgeving niet te kennen. Iedereen die veel in Nederland springt en/of het brevet laat omzetten, heeft de verantwoordelijkheid zich te verdiepen in de Nederlandse regelgeving. Deze verschilt op bepaalde punten van de regels van de USPA. Een snelle test leert ons, dat het enkele minuten kost om het BVR als gehele document te laten vertalen in Google Translate. Natuurlijk is een bevriende ervaren springer vragen om de regelgeving door te nemen nog het allerbeste.”

Casus “Ballonsprong” 08-05-2022

Ervaring brengt verantwoordelijkheid

“In ieder geval is er meerdere malen toestemming gegeven door instructeurs. Hoewel dat niet altijd een verzachtende omstandigheid kan zijn bij dergelijke duidelijke regels, mag een sportparachutist toch wel enig vertrouwen ontleen aan besluiten van ervaren springers met instructiebevoegdheid. Juist omdat je weliswaar veel sprongen hebt, maar nog niet lang actief bent in de sport, geldt dit des te meer voor jou.”

Casus “Tweedelig springen” 24-09-2023

Procedurele jurisprudentie

Regelgeving en handhaving

“Reflecteer als instructiegroep hoe jullie verbeterpunten gezamenlijk en misschien in samenspraak met andere CI's zo effectief mogelijk willen aandragen in de toekomst. Sommige nieuwe of juist oude regels zijn wellicht moeilijk te handhaven. In sommige gevallen kan een aanpassing van de regels niet twee jaar wachten. Reflecteer op de mogelijkheden die dan bestaan om in overleg met bestuur en andere centra de regelgeving anders toe te passen.”

Casus “Tweedelig springen” 24-09-2023

Sanctietermijn

“Er is geen specifieke sanctietermijn. Het BVR schrijft wel voor om een sanctie “zo spoedig mogelijk na constatering van de overtreding of het gebrek aan kennis en bedrevenheid” op te leggen. In sommige gevallen kan een sanctie opgelegd worden, nadat er geruime tijd is verstreken na een overtreding of gebrek. In dit geval acht de sanctiecommissie echter, dat de sanctie niet zo spoedig mogelijk is opgelegd.

(...)

Dit incident kan overigens ook als voorval worden gezien en daarvoor geldt wel een expliciete meldingstermijn.”

Casus “Bewuste buitenlanding” 17-05-2024

Sanctiemaat

“Bij het opleggen van de sanctie heeft de sanctiecommissie rekening gehouden met de onberispelijke staat van dienst van de [gesanctioneerde] tot nu toe, zijn professionele houding in deze sanctiezaak, waarin hij van eerste melding tot met de hoorzitting zijn eigen verantwoordelijkheid niet uit de weg is gegaan, en het gegeven dat hij voor zijn broodwinning afhankelijk is van zijn instructiebevoegdheid.”

Casus “Waterlanding Vlieland” 07-03-2003

“Wetende dat [betrokkene] één of meerdere evenementen zal moeten missen, achtten we in dit specifieke geval deze sanctie voldoende hoog.”

Casus “Repack” 17-08-2021

“Er is jurisprudentie in meerdere rechtsgebieden waarin de persoonlijke omstandigheden van een persoon worden meegewogen in bepaalde maatregelen. Klaarblijkelijk is [gesanctioneerde] een persoon, die dankzij zijn zelfvertrouwen gemakkelijk het vertrouwen van anderen wint. Zijn status als [beroep] kan daar zeker een rol bij spelen.

(...)

Een zwaardere sanctie zou denkbaar zijn, maar dient geen educatief doel en geen veiligheidsdoel. Daarnaast heeft een schorsing in de winter een ander effect dan in de zomer.”

Casus “Ballonsprong” 08-05-2022

Springverbod na opschorting

“Ten slotte hebben wij gekozen voor een sanctie als ware er geen opschorting opgelegd. Dat geeft een eerlijker signaal af naar deze springers. Het geeft eerlijke richtlijnen voor vergelijkbare sancties in de toekomst. Ten slotte geeft het een eerlijk beeld van de relatieve sancties tussen de springers in deze zaak.”

Casus “Ballonsprong” 08-05-2022

Alleen formele schorsing

“Ook vinden we het niet correct om iemand op informele weg het springen in heel Nederland te ontzeggen.”

Casus “Slecht geheugen” 18-05-2022

Afweging kosten-baten

[De mogelijk medeverantwoordelijke] is op de hoogte van de sanctie van [de eerstverantwoordelijke]. Hiermee neemt de sanctiecommissie aan, dat het leermoment voor [de medeverantwoordelijke] voor de toekomst voldoende is geweest. Daarbij is de kans op herhaling van dit specifieke geval klein (...). Gezien de beperkte educatieve meerwaarde vergeleken ten opzichte van de tijdsinvestering van een nieuw onderzoek door een of zelfs meerdere leden van de sanctiecommissie, beschouwt de sanctiecommissie deze zaak als afgehandeld.

Casus "Verlenging bevoegdheid HI" 06-05-2023

Directe toegang sanctiecommissie

"Direct contact met de sanctiecommissie is voor iedereen mogelijk. Dat is belangrijk om misstanden vertrouwelijk te kunnen melden. Zo kan ook zorgvuldig onderzoek worden gedaan, wanneer de melder zelf geen sanctie wil of kan opleggen. Naast een melding is de sanctiecommissie ook altijd benaderbaar voor ander overleg en vragen. Dat beperkt zich om meerdere redenen in principe wel tot algemene antwoorden of tips."

Casus "Verwisselde freebag" 07-06-2023